

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 277. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 12 Kt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadjatnak el
Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap este 6 óráig.

Szombat, december 2.

Nagybecskerek szegényügye.

Nagybecskerek, december 2.

Országszerte rendezik most a szegények és a 7 éven aluli elhagyott gyermekek helyzetét s néhol, mint például Szegeden is, kitűnik, hogy csakugyan a „szegények ügyének“ tekintik az egészet. Így nevezi ugyanis a magyar népnyelv azokat az ügyeket, a melyekkel csak ugy Isten kegyelméből, mellékesen foglalkoznak az arra hivatott tényezők. Pedig hát égetőbb kérdés ez ezernyi másnál, mert a nyomor, az inség égbe kiált könyörületét s nincs szomorubb látvány, mint télvíz idején egy sereg elhagyott, rongyos alak, a kiknek keblükön a kenyerük, hátukon a házuk.

Nagybecskerek városa dicséretes kivételt képez azok között, a melyek foglalkoznak az ügyvel. Hiszen nekünk is vannak segélyre szoruló szegényeink, a kiket amugy is segélyeztünk eddig, de fokozott mértékben tesz most eleget a hatóság az 1898. XXI. törvényeknek, nemkülönben az 50.000 és 51.000 számú belügyminiszteri rendeleteknek, melyek a szegényügy rendezéséről, betegápolásról, nemkülönben a 7 éven aluli elhagyott gyermekek gondozásáról s az általános segélyezésről szólnak.

Dr. Grandjean József polgármester az egész nyáron lelkiismeretes buzgalommal tanulmányozta az ügyet s kidolgozott szabályrendelettel lép a decemberi közgyűlés elé, a mely bizonyára magáévá teszi az eszmét.

Különösen érdekes és megszívlelésre méltó a szabályrendeleten kívül a polgármester előterjesztése, a mely a Nagybecskereken létesítendő menházzal foglalkozik. Erre a menházra nekünk szükségünk van a szegényeink érdekében. Nagy anyagi áldozatba sem kerülne, mert az anyagiak mikénti fedezésére vonatkozólag a tervezet reális. Csupán 4000 forint hiányzik, a mit egyszer s mindenkorra volna kénytelen a város közönsége fedezni. De ezzel elérnők azt, hogy rendezve volna a legégetőbb és legsürgősebb ügyek egyike, volna

állandó menházunk, anélkül, hogy a 4000 forintnak egyszeri megfizetésén kívül további s újabb megterhelhetésnek volna a város kitéve.

A szegényügy pedig semmivel sem kerülne többre a városnak, mint eddig, az ezután felmerülő költségek sem lesznek magasabbak, mint az eddigi költségvetés.

Rendeztetnék ezáltal a szegényügy s a közönség meg lenne kímélve a koldulás kellemetlenségeitől s az azokkal járó áldozatoktól, a melyek habár csekélyek is, mindazonáltal mégis áldozatok.

Nincs többé koldus Nagybecskereken!

Hát nem a város érdeme ez s nem a város dicséretét zengeni az a sok szegény, a ki meleg szobában, foglalatokodva tölté az idejét csavargás helyett. Folytatólagosan messzire lehetne még így következtetni, de itt a tények és a számok beszélnek. S beszél a menház mellett még az is, hogy az utóbbi időben napról-napra szaporodik a szegények száma, a kikért 10—15 forintokat is fizetünk. Ez a költség a jövőben teljesen megszűnnék, mert a menházban elhelyezett szegényekre átlag 5 frt 86 kr. esik havonta. Aztán ez is csökkenne az által, hogy a foglalkoztatás-okozta keresetnek felerésze a menház fenntartási költségeire fordíthatók.

A polgármesternek a szegényügy rendezését felőlelő szabályrendelet tervzetét a következőkben ismertetjük.

Az első rész a segélyezés mérvéről és módjairól szól.

Havi pénzsegélyt kapnak a teljesen vagyontalanok, részben munkaképtelenek, rokon nélküliek, továbbá a teljesen munkaképtelenek, kiket eltartásra köteles rokonaik képtelenek lennének segélyezés nélkül eltartani; — végre a 7 éven felüli gyermekek 14 éves korukig, ha rokonaik képtelenek erre.

Teljes ellátásban részesülnek az olyan vagyontalanok, kiknek fizetőképessé rokonaik nincsenek és teljesen munkaképtelenek; továbbá a kórházi, vagy gyógyintézeti ápolásban nem részesülő betegek, a kórházban nem minősített s az elbocsájtott gyógyíthatatlanok, a csendes örültek,

siketnémák, vakok, nyomorékok, talált gyermekek s azok, kiket hatóságilag elhagyottaknak nyilvánítottak.

Pillanatnyi pénzsegélyt kapnak azok a teljesen vagyontalanok, a kik betegség, vagy más csapás által rövid időn át az élet fenntartásához szükséges dolgokat megszerezni nem képesek.

A szabályrendelet második része a szegények elhelyezését tárgyalja. Ez az elhelyezés családoknál, menházakban és árvaházakban történik. A családoknál való elhelyezés költségeit esetről-esetre a tanács határozza meg. Elhelyezés útján biztosítják azokat a szegényeket, kiket eddig részben a hozzátartozók tartottak el, azonkívül a 7 éven felüli gyermekeket éltük 14-ik évéig.

A 7 éven aluliakat az országos betegápolási alap terhére magánházakban adják dajkaságba.

Az idegenek szintén elhelyezhetők, de azok tartásdíjja, míg illetőségi községük a további elátásról nem intézkedik, a lehetőséghez képest a napi 40 krt meg nem haladhatja.

A harmadik rész a menházzal foglalkozik, a hova az első részben megnevezett teljesen elhagyott felnőtt egyének vétetnek fel.

A felügyeletet a menházban a gondnok gyakorolja és a felügyelő-bizottság, mely a képviselőtestület kebeléből 3 évente választandó 6—6 tagból, a polgármesterből, rendőrkapitányból, egyik jegyzőből, a főszámvevőből és a főorvosból áll. A gondnok alá vannak rendelve az általa, a menház tagjai közül kinevezett felügyelők. A menház tagjai naponta egyszer kapnak ebédet és annyi kenyeret, a mennyi egész napra elég.

Azonkívül foglalkoztatva is lesznek képességük és képzettségükhöz viszonyított munkákra (betegápolás, halotttörzés, tollfosztás, kosárfonás, művirágkészítés stb.) A munkájok által szerzett pénzből a felerész őket illeti meg s jogosítva vannak arra, hogy ebből fedezzék kisebb szükségleteiket. A másik fele a keresménynek a menházat illeti.

Az elhelyezett szegények teljes ruházatban részesülnek s felvétetnek közéjük olyanok is, a kik nem teljesen elhagyottak s a kikért fizetőképessé és köteles rokonaik a napi 40 kr. ellátási díjjal lefizetik.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Termékenység.

(Irtá Zola Emil. Egyedül jogosított magyar kiadás. Budapest, 1899. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) udvari könyvkereskedése. Két kötet. Ára 3 frt 50 kr.)

Zola Emil legújabb regénye, nem, ez nem regény, hanem evangelium, az emberi faj fontartása ellen elkövetett merényletekkel foglalkozik. „Termékenység“ a címe, s A négy evangelium nevű, négy részre tervezett regény-ciklus első kötete.

A Termékenység fő alakja Froment Mathieu, a Beauchêne féle gépgyár főrajzolója, aki nagyon szerény állásból küzdötte föl magát elég jól jövedelmező hivatalába. Ideális jellem; a regényben ő az egyetlen testi lelki híve a termékenységnek, s az író követendő példának állítja ebben egész Franciaország elé.

Mert a francia nép elsatnyulásáról, pusztulásáról szól ez a hatalmas könyv, arról a megdöbbentő degenerációról, a mely a két-gyermekrendszer következménye és arról, a melyet a dajka-közre adott gyermekek sorsa idéz elő.

De nemcsak ezeket írja le Zola. Kaleidoszkópjában, mely egy pillanatra sem enged magáról figyelmünket elterelődni, elvonulnak előttünk azok a híres operateurok, akik az anyaságtól aggódókról egy ügyes fogással elhárítják a rettegett veszedelmet; látjuk a belsejét

azoknak a klinikáknak, amelyekbe ugy tódulnak a mondaine hölgyek, mint egy híres művész hangversenyére; ahova Angliából is eljönnek szülés előtt álló nők, tértijeggyel, hogy három héttel később megkönnyebbülten visszatérjenek. Megismerkedünk a dajka-viszonyok titkaival, a gyermekek gondozását elvállaló asszonyok emberelenségeivel, azokkal a szerencsétlen leányokkal, akiket szegényezésük vagy elvetemültségük gyermekük meggyilkolására készít.

Franciaország sorvasztó betegségének diagnózisa az, amit Zola a Termékenységben megirt. A gyermekeknek különböző módon való pusztítását hihetetlenül nagy mértékben üzik náluk. Bretagneban több olyan falu van, amelynek lakói kizárólagosan a foglalkoznak, hogy a párisi szülőknek alkalmatlan gyermekeket bizonyos összegért magukhoz veszik, hogy lassan vagy hamarosan eltegyék láb alól. Minden nap láthatók ezek az asszonyok a Szent-Lázár pályaudvarban. A halomszámra összeszedett apróságokat ide oda lökdösik, egymás hegyibe rakják, elszállítják és amott lenn, az ismeretlen távolban szétosztják és kiszolgáltatják őket az öntudatlan vagy készakarva elkövetett gyilkosságoknak. A kasza szünetlenül, minden percben tarol le új kalászokat, nincs pihenője.

De nem csak ez a baj. Nem elég, hogy évenként huszezer gyermeket küldenek így a más világra, nem elég, hogy ugyanennyi azoknak száma, akik külső behatás következtében halva

jönnek a világra: az életben maradók, a faj és a nemzet fontartására hivatottak is természetellenesen neveltetnek. Es ezekről, a dajkaközre adott gyermekekről, a gyermeküktől idegenkedő anyákról, a dajkákról, kik áruba bocsájtják magukat s evégből tulajdon gyermeküket a pusztulásnak adják, ezekről is kétségbejítő igazságokat mondhat el Zola.

— Hogy kívánhatod — mondja Froment Mathieunek Bonton orvos, — hogy egy gazdag polgári asszony, a mellett az életmód mellett, amit folytat, olyan háztartás mellett, a milyent ő vis, akinek örökös fogadónapjai, estéi, ebédjei, látogatásai és minden egyéb nagyvilági kötelességei vannak, magára vállalja a szoptatás losszu és fárasztó földadatát? . . . Az a legnagyobb baj, hogy mikor néhány nemzedéken végig nem szoptatnak az anyát, utóvégre nem is tudnak többé szoptatni. Ez vár ránk a jövőben, nyomorék, elkorcsosult, tökéletlen asszonyi nem, amely még ugy, a hogy csak megszüli a gyermekeket, de abszolúte nem táplálhatja többé.

A szoptatós dajkákról ezeket mondja:

— Annak a lánynak a szemében, akinek a dajkaság a rendes keresete, a gyermek csak eszköz a célhoz, elkerülhetetlen előzmény, jövedelmező kereset. Es ime, a megkötött gyalázatos szerződésnek büntös következménye az, hogy valamint a gyermek, kinek a dajka eladja a tejét, gyakran belehal abba a táplálékba, melyet a természet nem neki szánt, ugy viszont a dajka gyermeke majdnem mindig belehal abba, hogy

A szabályrendelet negyedik, legérdekesebb része a segélyekről s a menház költségeinek fedezéséről szól.

A polgármester a fedezetet a következőképpen tartja keresztülvihetőnek:

A menház a temesvári-utca végén levő városi telken épülne. Az épület 10.000 forintba kerül, a 60 személyre való berendezés pedig 2500 forintba, összesen 12.500 forintba.

Ezen célra felhasználandó volna:

A menházi alap	6528	frt
A Maczki-féle kórház-alap	62	"
Az árvaházi alap	70	"
A kórházi alap	132	"
A Hertelendy-alap	1662	"
összesen	8454	frt.

Ezzel szembeállítva a szükségletet, marad 4046 frt, a mit a város közönsége egyszer s mindenkorra fedezze.

A menház fenntartási költségei 4420 frtba kerülnek. Erre a fedezet évente a következő:

Az illetőségi bizonyítványok után befolyó díjak 200 frt, a hatósági bizonyítványok után szedendő díjak 800, a kerékpáradó 300, a tánc és vigalmi engedélyek díja 600 frt, a koldulás megváltása a kereskedők részéről 300, a nőegyletek hozzájárulása 150, az ipartestület hozzájárulása 50, a négy pénzintézet adománya 200, az újvívízütelek és koszoruk megváltása 100, az ezen célra rendezendő vigalmak bevétele 100 frt, azaz összesen 2800 forint.

A menház fenntartási költsége s fedezete között e szerint 1620 frtnyi a különbözet, ami a közjvedelmi pénztárból volna fedezendő.

Havi pénzsegélyben részesülő szegényekre számítanak 60 egyént 3 frt 50 krral, ez 2520 forint, továbbá 20 hét éven felüli és 14 éven aluli gyermeket havi 6 frttal = 1440 frt. Összesen 3960 frt, a mihez hozzáadva a menház szükségleti hiányt, mutatkozik összhány 5580 forint.

Ebből aztán kitűnik, hogy a menház felállítását a városi szegényügy nem fogja többé kerülni, mint eddig, mert mostanság a városi pénztár mintegy 6000 forintot fizet ki e célra.

A közsegélyre szoruló nagybecskerek szegények mind össze vannak már írva s minden egyes tétel tanácsi határozattal külön dokumentálva, amit a miniszteri rendelkezés szigorúan előír. Nem úgy, mint Szegeden, ahol összecapták az összes szegényügyet s egy jegyzőkönyvben terjesztették fel a miniszterhez.

A lelkiismeretes összeírás megállapította azt is, hogy a közsegélyre szorulóknak száma nálunk 150 (körülbelül 140 családnak felel meg), míg 7 éven aluli elhagyott gyermekünk csak 3 van. (Kuriozumként a már gyakorolt összehasonlítás kedvéért megemlítjük, hogy az óriás Szegeden annyira megbizhatatlan ez az össze-

elszakították az anyjától, mint valami utjában levő terhet és odadobták koncul szívtelen szörnye tegeknek. E szerint két áldozat van többnyire és mind a két anya a gyilkosság bűnét követi el, még pedig a leggyávabb, legocsmányabb gyilkosságot, az alig megszületett szegény teremtéseket ölik meg, akiknek halála senki közömbösséget föl nem zavarja, holott épp ellenkezőleg, mindnyájunknak a borzalom és fölháborodás hangos sikolyára kellene fakadnunk összes reményeink és legszentebb érzelmeink e rettenetes mészárlásának láttára. Feneketlen egy örvény ez, és ha nem szűnünk meg a halálnak ezzel a szörnyű hűbérrel adózni, az egész ország bele fog bukni, örökre meg fog semmisülni ebbe az örvénybe!

Mennyi hazafiai aggodalom van ebben a fölkiáltásban! De ime, a nagy regényíró, aki minden más honfitársánál jobban érzi azt a folyton sajtó sebet, mely a nemzet testét nap nap után lassan pusztítja, a nagy regényíró, hála Istennek, költő is s a költők remélnék, hisznek. Azon a napon, mondja ismét az orvos, amelyen az anyáknál olyan általánossá lesz a divat, hogy maguk szoptatják a gyermeküket, mint a szűk ruhaalak vagy a simára fésült haj viselete, azon a napon mi leszünk az uralkodó nemzet, a világ uralkodói.

Ez, rövidre fogva, a regény tárgya. Ennek a felszínre vetése, fejtegetése és megoldása volt az író célja. S hogy ezeket meggyőzően és biz-

írás, miképp állítólag csak 19 olyan szegény család létezik, a kik méltóak a segélyre. Egy helyi lap érdeme szerint bírálta el ezt, a miből a város ottani urai lovagias affért csináltak.)

Nagybecskerek polgármestere a szabályrendeletet egész terjedelmében fogja a decemberi közgyűlésnek elfogadásra ajánlani olyképpen, hogy a menházra vonatkozó rész csak akkor lépjen életbe, ha illet a város, anyagi helyzetére való tekintettel, létesíteni képes lesz. A többi rész jóváhagyás után azonnal életbe lép.

HIREK.

Tájékoztató.

December 11. Közig. biz.

December 12. Lauka-jubileum.

Szónyeggyár állandó kiállítása Hunyady-utca 6.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 $\frac{1}{2}$ óráig; ugyanazon napokon 8-10 óráig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 $\frac{1}{2}$ óráig nyitva marad.

— **Advent. Rorate coeli de super . . .** Itt van újra a hűnbánat, a vezeklés ideje, megkondulnak a harangok s a mint átröpül méltóságjeljes zugásuk a levegőben, beleszáll hangja a szívekbe s figyelmeztet mindenkit a földi gyarlóságokra. Ez a feladata a violaszínű egyházi ruháknak is, mert hisz a bus melódiájú adventi énekek hallatán ugys érzi a szív, hogy vezekelnie kell a bűneiért. Az a négy hét, ami jelképe a hajdani 4000 esztendőnek, előkészület a katholicizmus magasatos tényének, az ige megtestesülésének nagy ünnepe, hogy méltóképpen várjuk a dicső Mennybélit, aki leszállott közénk a földre, hogy megtisztítsa az emberiséget a legnemesebb módon, a saját vértanu halálával. A szokásos hajnali misék, a melyek bezárólag karácsonyig tartanak, a nagybecskerek római katolikus plébánia-templomban reggelenként 6 órakor kezdődnek. Az első szentmise, vagyis a nép nyelvén, roráté, hétfőn lesz, melyet Szabó Ferenc apát plébános fog szolgálni nagy segédlettel.

— **Előléptetés.** Geiger Manó kir. törvényszéki telegkönyvvezetőt az igazságügyminiszter a X. fiz. oszt. I. fokozatába léptette elő. Gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

— **Hivatalvizsgálat.** Rónay Jenő főispán dr. Dellimanics alispán és Keresztes Aladár tb. megyei főszámvéve kíséretében november hó 30-án megvizsgálta a zombolyai, december hó 1-én pedig a párdányi főszolgabírói hivatalt. Ugy a zombolyai, valamint a párdányi főszolgabírói hivatal a legnagyobb rendben, a pénzkezelés és katonai ügyek nyilvántartása pedig példás rendben találtatt mindkét helyen. Ezzel befejeztettek ez évre a külső hivatalvizsgálatok.

tos hatással mondja el, elvonultatja szemünk előtt hosszú sorát azoknak az embereknek, akik mindennek okozói és azokat a szegény ártatlan teremtetéseket, akik ellen e gyalázatos bűnököt elkövetik.

Lehetetlen, hogy ennek a regénynek igen nagy hatása ne legyen minden országra, amelybe eljut. Mert öntudatra kelti az embereket és megmagyarázza nekik, hogy az anyák, a míg szegényből, kényelmességből, vagy elvetemültségből megtagadják gyermeküktől az anyai kötelesség teljesítését, eldobják és megölik magzataikat, öntudatlanul egy nagy katasztrófát készítenek elő: az emberiség és a nemzetük megromlását.

Ez aggasztja az író, ettől óvja az embereket. Es nem éri be avval, hogy elmondja a bajokat, azt is megmutatja, hogy hogyan lehet mindent jóra fordítani. Bebizonyítani, hogy a sok gyermek, a termékenység áldás a családra, a nemzetre s az emberiségre egyaránt, hogy józanul, emberhez illő módon élnek nagy boldogságot ad a sok utód: ez a Froment Mathieu főadata. S ha a Froment család története tulontul regényes is és ellentétben van is a regény tárgyának kegyetlen igazságaival, nagy és tökéletes alkotás azért a Termékenység. Megírása fölér a legnagyobb humanus tettel, mert nagy veszedelmet hárt el az emberiségről. Szavát meghallgatják mindenhol, ahol meghallják; mindenhol, ahol a civilizáció elhíntette a bűncsírát . . .

— **Az örökimadás templomra folytatólag**

Molnár Dánielnétől	2	frt	50	kr.
Ledniczky Kornélia gyűjtése	21	"	20	"
Kiskomlósi gyűjtés	1	"	59	"
Pogovits György gyűjtése	18	"	50	"
Ernesztházi gyűjtés	2	"	—	"
Roskulecz Leontine gyűjtése	10	"	05	"
Összesen	55	frt	84	kr.
ehhez az eddigi	663	"	68	"

eredmény . 719 frt 52 kr., mely összeg gyümölcsözőleg van elhelyesve.

— **A levelesztő.** A multkoriban úgy volt, hogy az Iskolagyermekbarát levelesztője már a héten megnyílik. Ezt a megnyitást azonban a kedvező időre való tekintettel elhalasztották holnaputánra, hétfőre. A levelesztés az első napon bőségesebb lesz a rendesnél, s egészen tavaszig tart sok szegény tanuló-gyerek öröme, boldogsága.

— **A hódmezővásárhely—szentmiklósi vasut.** A kereskedelemügyi miniszter érdekes leiratot küldött a vásárhely—makói vasut végrehajtó bizottságának. Szükségesnek tartom, ugymond a miniszter, ezuttal is hangsúlyozni, hogy a kormány el nem térhet azon követelésétől, hogy a hódmezővásárhely—makói vonal építésével együtt a makó—nagy-szentmiklósi vasut létesítése is biztosítottassék, s amennyiben az érdekeltség ezen feltételek végrehajtására vállalkozik, nemcsak nehézség nem fog felmerülni a pályának a bizottság részére leendő engedélyezése ellen, sőt ezt a megoldást a magam részéről is kívánatosnak tartom; bár tagadhatatlan, hogy a szóban levő összekötő vonalnak a temesvár—nagy-szentmiklósi vasutal való együttes birtoklása a közösség javára a díjszabások tekintetében előnyösebbnek látszik. Ily körülmények között kizártnak kell tekintenem a hódmezővásárhely—makói vonalnak különálló építését, mert meg nem engedhető az, hogy a hódmezővásárhely—makói h. é vasut érdekeltsége által rendelkezésre bocsátott tetemes hozzájárulások egészben e vonalrész építési költségeire használtassanak felső módon a makó—nagy-szentmiklósi folytatólagos vonal kiépítésétől elvonassék az a pénzügyi alap, melynek a pénzbeszerzésre leendő bevonása nélkül, a terelviszonyok nehézsége folytán, nagy költséget igénylő ezen vasutvonal létesítése kiállításba nem vehető.

— **A temesvári kereskedelmi és iparkamara** csütörtökön tartotta rendes havi ülését, melyen Torontálmegyéből megjelentek Mayer Rezső (Nagybecskerek) és Pavlicsek József (Nagykikinda). A minket érdeklő tárgyak közül a következőket emeljük ki: Torontálvásárhely kérelmét egy negyedik vásárt illetőleg a kamara nem javasolja teljesítendőnek. Az áruszerletügyletekről szóló törvényjavaslatot tárgyalásánál több lényegbe vágó módosítás ön elfogadva. Így az 5. §-ban a kamara kimondani kéri, hogy a részletügylet okvetlenül okirat alapján kötéssék, mely két példányban állítandó ki, szövege megállapodások pedig egyáltalán figyelmen kívül hagyandók. A 6. §-azon kitétele, hogy az egész hátralevő vételárnak egyszerre bekövetkezendő esedékesége kiköthető — mellőztessék. A 13. §-át módosítandó, hogy az eladó által átadott árúban esett kárért mindig a vevő tartozik felelősséggel. Az ügylet felbomlása esetére intézkedő 14. §-tekintetében javasoltatik, hogy ilyenkor a kölcsönösen vett értékjavak visszaszolgáltatása váljék kötelezővé kamat- és használati díjigény nélkül. Igen fontos végül a kamarának a bíróság illetékességére nézve teendő javaslat, t. i., hogy ellentétben a tervezet intencióival, az árúkövetelés az eladó kereskedő lakhelyén legyen esedékes. Az ipartörvénynek az árúmegrendelések gyűjtésére vonatkozó 50-ik §-át módosító törvényjavaslatot a kamara mint különösen az iparosság régi óhajának teljesülését helyesléssel fogadja. Végül a vonatkozó miniszteri leirathoz képest az ülés azon üzletágak megjelölése céljából, a melyet speciális természetének figyelembe vételével a megrendelések gyűjtése korlátlanul meg volna engedendő, — az elnökséget egy nagyobb bizottság egybehívásával bizta meg.

— **A Lloyd megnyitó estélye.** A nagybecskerek Lloyd-társulat vezetősége abból a helyes elvből indul ki, hogy kár volna ezeket a pompás helyiségeket kizárólag a férfiaknak fentartani, mikor a tágas termék szinte kínálkoznak egy egy mulatságra, melyben hölgyek is részt vehetnek. A társulat fiatal tagjai csakhamar belátták ennek a nézetnek helyességét s hamarosan el is határozták, hogy jövő szombaton, december 9-én, megnyitó estélyt rendeznek. A táncmulatságra családias jellegénél fogva, a rendezőség külön meghívókat nem bocsát ki, megjegyezvén, hogy a nem tagokat is szívesen látják. Belépti díjat csak a férfiak fizetnek, még pedig személyenkint 1 frt 50 krt.

— **Verekedő tolvaj.** Goldstein Gizella mellei lakosnőnek két darab szép lujját ellopták belakolt kamrájából. Az ismerős hangulak gágogására figyelmes lévén Goldstein Gizella, Stojkov Mladen lakására ment, hogy lujjait ismét hazavigye, ahol azok egy faházikóból felegettek régi gazdasszonyuk hívására. Stojkovicsnak nem tetszett a dolog, egy szekér löcsével jól helyben hagyta a sajátját kereső némbert. Panaszára a csendőrök behatoltak Stajkov telkére és a vitatott lujjakat megtalálták. A verekedő tolvajt még súlyos testi sértésért is meg fogják büntetni.

— **A pénz ördöge.** Bánlakon leégett Radu Vitályos ottani lakos háza, amely 350 frt erejéig a magyar-francia biztosító-társaságnál tűzkár ellen biztosítva volt. Mivel károsult és neje összes ingóságait még a tűz kiütése előtt rokonaihoz áthurcolták, alapos a gyanu, hogy ők maguk gyújtották föl a házat, hogy a biztosítási összeget fölvehessék. Most a királyi ügyészség folytatja ebben a dologban a további vizsgálatot.

Irodalom.

Politikai és közgazdasági évkönyv.

(Szerkeszti: Székely Sámuel, 1900. Singer és Wolfner bizománya.)

Hézagpótló az a könyv, mely a fentközlő címen a minap hagyta el a sajtót s hézagpótló főleg azért, mert Székely Sámuel azt úgy szerkesztette meg, hogy azt a mi viszonyaink közt jobban megcsinálni alig lehet. Aki a lapok szerkesztői üzeneteit figyelemmel kíséri, évek óta tapasztalhatja, hogy a közönség köréből mennyi kérdés érkezik a szerkesztőségekhez olyan ügyekben, a melyek mind azt bizonyítják, hogy az olvasók jó részének szüksége van olyan segédkönyvre, a mely neki az újság politikai részének olvasását megkönnyítene. Az angolok, németek, franciák irodalmuknak ezt a hiányt már rég kipótlták s mindhárom országnak már évtizedek óta megvannak ezek a politikai évkönyvei, a melyek bőven és kimerítően tárgyalják az év politikai és közgazdasági történetét retrospektív alapon, úgy, hogy az újságolvasó minden kérdésre megtalálhatja azt a bő információt, a miért rendes körülmények közt vagy a szerkesztőséghez kell fordulnia, vagy lexikonokat felkeresnie. De az olvasó néha restel kérdéssel fordulni a szerkesztőségekhez s a lexikon pedig, még a legjobb is a politikai részében gyorsan elavul épen a parlamentek munkássága folytán. Ezért a politikai évkönyveknek kötségtelen fölényük van ebből a szempontból, mert minden évben megjelenvén, mindig a leghitelesebb s a legutolsó adatokat tartalmazzák.

Nálunk mindeddig hiányzott ez a könyv s az újságolvasó közönségnek tett szolgálatot Székely Sámuel, mikor vállalatát megindította.

Ami a könyvet illeti, az a legnagyobb igényeknek is megfelel. Erről különben Székely Sámuel neve már előre kezeskedett. Nagy rutinier s két évtizedes publicistikai pálya áll mögötte. Evekig élt Párisban, Londonban s mindenütt mint politikai cikkíró szerzett magának nevet és tekintélyt. Ha valaki, úgy ő hivatott arra, hogy ennek az évkönyvnek szerkesztője legyen.

De a könyv tartalmának felsorolása a legnagyobb bizonyítéka annak, hogy mi ez a könyv.

Első sorban a világ összes államainak és gyarmatainak bő történetét adja s alkotmányát, törvényhozó testületét, közigazgatását kimerítő részletességgel vázolja 117 oldalon. Azután fel dolgozza az 1899. év történetét 160 oldalon. Tizenöt oldalon adja az uralkodóházak és a köztársasági elnökök nevét. A könyv tartalmából kiemeljük még a következő cikkeket: Külföldön székeltő cs. és kir. osztrák magyar követések, külföldi követések az udvarnál, külföldi államok konzuli képviselőiségei a magyar korona országainak területén, a külföldön levő cs. és kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok, az európai államok kormányai.

A világ minden országának hadügye hatvan oldalon van tárgyalva országokként.

Magyarország politikai története, alkotmánya, államháztartása, államvagyon, államadó-

sága kétszáz oldalon. Figyelemreméltó az a szép tanulmány, mely a nemzetiségi kérdéssel foglalkozik.

Becses része a könyvnek az a száz oldal, mely Magyarország közgazdasági életének jelen állapotát tárgyalja, lelkiismeretességgel s alapos tudással.

Külön cikkek foglalkoznak Magyarországi közoktatásügyének jelen állapotával és Budapest székesfővárossal.

Ezzel a gazdag tartalommal nincs arányban a könyv szokatlanul olcsó ára. Diszes vászonkötésben mindössze 4 frt.

KÖZGAZDASÁG.

— Dohánykertészek jutalmazása Magyar-

Czernyán. A telepítési ügy, mely manap oly sok tárgyalásnak képezi anyagát, a zombolyai uradalomban már évtizedek óta alkalmazásban van.

A magyar czernyai lakosok képezik az uradalomnak telepeseit. Minden telepesnek 4—5 hold dohányföldje s ezenfelül feles buzaöldje és feles kukoricaföldje, háza, kertje és szőlője van. A ház, kert és szőlő a telepéseknek örök tulajdonát képezik s ezeknek árát csekély összeggel évenként törlesztik az uradalomnál. Szóval minden eszköz meg van adva arra nézve, hogy az életben boldoguljanak. Hogy ezen telepések, kik az uradalomnak egyszersmind dohánykertészei, a dohánymivelést minél helyesebben üzzék s a dohány kezelését minél gondosabban eszközölkéjék, ennél fogva az uradalom a legjobbakat jutalmazásban részesítette. A jutalmak kiosztása a közelmúlt napok egyikén történt meg, melyen jelen voltak Baár József, urad. igazgató, Molnár István uradalmi felügyelő, Barényi Gyula uradalmi kasznár és Smolenszky Antal dohánybevéltő kezelőtiszt s ez alkalommal a következő jutalmak lettek kiosztva:

I.	jutalom	1 drb.	1 éves üsző
II.	"	1	" koca
III.	"	1	gabonarosta
IV.	"	1 drb.	Sack-féle vaseke
V.	"	20 drb.	nemes gyümölcsfa
VI.	"	15	" " "
VII.	"	15	" " "
VIII.	"	10	" " "
IX.	"	10	" " "
X.	"	10	" " "

A díjak kiosztásakor Baár igazgató beszédet intézett a jutalmazottakhoz, buzdítva őket a dohány szakmájuk kezelésére s különösen a minőség emelésére.

TÁVIRATOK.

Szentesítés előtt.

Budapest, dec. 2. (A „Torontál” eredeti táv.) A szentesítésre kész törvényjavaslatok szövegét átvizsgáló bizottsága az országgyűlés két Házának tegnap Perczel Dezső elnöklésével ülést tartott. A bizottság megvizsgálta a legutóbb tárgyalt törvényjavaslatoknak, köztük az indemnitásnak végső szövegét s azt a két Ház határozatával mindenben megegyezőnek találta. Ennek alapján a törvényjavaslatokat a minisztereinkétség útján királyi szentesítés alá terjesztik.

Öngyilkos honvédezedes.

Budapest, december 2. (A „Torontál” ered. táv.) Győrből jelentik, hogy ott Ajér Mihály, nyug. honvédezedes agyonlőtte magát. Ajér a szabadságharcot mint százados vitézül végigharcolta s Világos után hat évi fogságra ítéltetett. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Körözött grófi csemete.

Budapest, dec. 2. (A „Torontál” eredeti táv.) Sztáray Tibor grófnak, akit a budapesti törvényszék váltóhamisítás miatt vád alá helyezett, de időközben kiszökött Amerikába, országos köröztetését rendelte el a törvényszék.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. december 2

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtól	frtíg		frtól	frtíg	
Bánsági	ó	76	7.70	7.75	80	8.15	8.25
Tiszavidéki	"	76	7.70	7.80	80	8.20	8.30
Pestvidéki	"	76	7.65	7.75	80	8.15	8.25
Bácskai	"	76	7.85	8	—	—	—

		kilós		kilós	
		70	72	6.15	6.25
Roze	uj	elsőrendű	—	6	6.10
"	"	másodrendű	—	5.80	5.90
Árpa	"	takarmány	60—62	5.55	5.65
"	"	égetni való	62—64	6.25	6.30
"	"	sörfőzésre való	64—66	5.35	5.45
Zab	"	"	39—41	5	5.30
Tengeri	ó	bánsági	—	5.30	5.40
"	"	másnemű	—	5.30	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 2. (A nagybecskereké Lloyd-társulat távirata) Buzában a kínálat és vételkedv lanya. Forgalom 199.000 mm. Az árak változatlanok. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.89—7.90
Buza 1900. szept-re	8.09—8.10
Rozs áprilisra	6.42—6.43
Zab áprilisra	5.05—5.06
Tengeri 1900 májusra	4.94—4.95

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya-udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.

" (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csőszteléről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereké (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskereké-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

" (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereké (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyárainból —

— Henneberg G. selyemgyári, Zürichben —

29/IV—65

(cs. és kir. udvari szállító).

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kokázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból Privát-fogyasztóknak póstabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

VASUT-ÜGYEK.

140953/99. szám.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1900. évben szük-éges mintegy 8000 métermáza sósav,
2700 " horganyhulladék, vagy
8800 " töményhorganyhalvag, illetőleg
4400 " szilárdhorganyhalvag
szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1899. évi december hó 20-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségű minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt anyag értékének 5% a legkésőbb 1899. évi december hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási és az illető anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb pályázati feltételek, melyek a részletes módozatokat tartalmazták, az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségknél és a hazai kereskedelmi és iparkamarák-nél megtekinthetők.

Ezen részletes módozatok leírása az ajánlatot tenni szándékozókknak a fentnevezett m. kir. államvasuti hivatal által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1899. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

179912/99. F. IV. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnal készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Miskolcz állomáson f. é. december hó 14-én d. e. 9 órakor.

Kolozsvár p. u. állomáson f. é. december hó 22-én d. e. 9 órakor.

Budapest ny. p. u. állomáson f. é. december hó 28-án d. u. 3 órakor.

Budapest, 1899. december havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Perlasz község előljárásgától.

4795. km. szám. 1899.

1044-2.2

Hirdetmény.

Perlasz község előljárásgát ezennel közhirrre teszi, miszerint a község tulajdonát képező ugynevezett **Belo-blata halászat** irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdetvén, felhíván mindazokat, a kik ezen állásra igényt tartanak, miszerint kellőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 1-étől 1902. évi december hó 31-éig terjedő időre, folyó évi december hó 14-én d. e. 9 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kelt Perlaszon, 1899. évi november hó 28-án.

Vuchetich,
jegyző.Fistya,
bíró.

11911. V. szám 1899.

1042-2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegeye törökkanizsai járásba kebeleztetett Oroszlamos községben üresedésbe jött s 300 frt fizetéssel javadalmazott **irnoki állás** betöltése céljából pályázatot hirdetvén, felhíván mindazokat, a kik ezen állásra igényt tartanak, miszerint kellőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 15-ig hozzám benyújtják.

T.-Kanizsán, 1899. november hó 27-én.

Tallán,
főszolgabíró.

Az uri-utcában, 267. sz. a. egy 3 szoba, konyha, étéskamra, faszin és pincéből álló

Lakás

azonnal kiadandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 986-x 10

Pályázati hirdetmény.

A jegyzői teendők minden ágazatában jártas, jó írásu és józan életű, nőtlen fiatal ember, ki a szerb nyelvet is bírja, azonnali belépésre kerestetik.

Feltételek: Teljes ellátáson kívül 15 frt havi fizetés. Felmondásra kölcsönösen 14 napi idő fentartatik.

Kelt Mokrinban, 1899. évi november hó 28-án.

1040-3.3

Domba László,
jegyző.

1101. bv. szám 1899.

1046-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhirrre teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1899. évi S. p. III. 472/3. számú végzése folytán Hollaender László dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt özv. Guttmann Jakabné felperes részére Hochstrasser János alperes ellen 65 frt 36 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperes-től lefoglalt és 685 frt 80 krra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1899. évi S. p. III. 472/4. sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Ernesztházán az adósnál leendő megtartása határidőül 1899. évi december hó 12. napjának délelőtt 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, billiárd, italok és boltfelszerelés a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi november hó 27. napján.

Simonich,
kir. bir. végrehajtó

Torontálvármegye nagyikindai járás
főszolgabírájától.

10186. közig. szám 1899.

1047-2.1

Pályázati hirdetmény.

A Mokrin községben évi 600 frt fizetés és 120 frt lakbérrel javadalmazott ideiglenes községi másodorvosi állás választás utján betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó év és hó 20-ikig a nagyikindai szolgabírói hivatalnál benyújtják.

Nagy Kikindán, 1899. évi december hó 1-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Steinbach,
tb. főszolgabíró

A Kőbányai Királysórfőző

Góliát Malata Kávéja

a legtáplálabb.

Ugyanezon malatából készül, a melyből a hirneves

Góliát Malatasör,

melyet Dr. Korányi és Dr. Kéty budapesti és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urak ajánlása kísérnek és a melyet idegbajknál, vérszegénység, emésztési zavaroknál és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Malata Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálabb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁCZ és FIAI

budapesti nagykereskedő cég vezérképviselőnl.

A Góliát Malatasör

megrendelhető: a Kőbányai Királysórfőző r. t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapesten, VII. ker., Kertész-utca 30. (Ad 782-4.2)

Védjegy.

Mária-czelli**Gyomor- és Hasi Gyógyászat**

nagyserűen hatnak, gyomor- és hasi bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, felfútság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorfájás, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés. Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok- és hámorrhoidáknál.

Emlétt bajknál a **Mária-czelli gyomor- és Hasi Gyógyászat** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom!”.

Kapható valamennyi gyógyszerárban.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.

(758-24.)

Eladás gyári áron alul!

Egy új ház építése folytán felhagyok az 1802. óta fennálló

arany-, ezüst- és ékszerüzletemmel,

miért is mindent a gyári áron alul adok el.

Ugyisint eladom a szerszámokat és ezüstszekrényeket is.

Helmbold Károly,

ékszerész

Nagybecskereken.

(1011-102)

Berbeadó

1900. május hó elsejére egy nagy lakás, a Korona-utcában levő dr. Kovács féle ház első emeletén, mely áll: 7 szobából, 2 hálófülkéből, 2 konyhából, cselédszoba és egyéb mellékhelyiségekből. — Esetleg két részre osztva is kiadható.

Bővebbet Grün Simon és fia bérkereskedésében, vagy dr. Grün Mór-nál. 1043-21

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany érmmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. köszvény, csusz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerertárában, Király utca 12. és dr. Egger A. ur. gyógyszerertárában, Váci-körut 17. szám. — Ügyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ügyszintén Nagybecskerekén:
Benkovich Mihály
gyógyszerésznél. 928-10,6

••••• Richter-féle •••••

Hörgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirtelen háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény, oszúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Hörgony-Pain-Expeller, gyakorta Hörgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánszat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Hörgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Raktár: (972-35,6)
Benkovich Mihály gyógyszerertára Nagybecskerek.

••••• Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékok. •••••

Torontáli Szőnyeggyár R.-T. N.-Becskekerek.

A n. é. közönség tudomására adjuk, hogy gyárunk a detail-elárusítással többé nem foglalkozik, hanem készítményeink ezentúl en detail kizárólag Grünbaum Vilmos nagybecskereki cég Torontáli Szőnyeggyár R. T. raktárában lesznek kaphatók, az általunk meghatározott gyári árak mellett, hol minden megrendelés is átvétetik Honi gyártmányunkat további becses pártfogásába ajánlván,

kitünő tisztelettel

Torontáli Szőnyeggyár R. T.

Kapcsolatosan a fenti értesítéssel, van szerencsém a n. é. közönséget a szőnyegkiállítás megtekintésére meghívni.

Állandóan készletben tartatnak: Nagy és kis szőnyegek, ágyelők, diván- és hintaszék-szőnyegek, portierek, függönyök, futószőnyegek stb.

Megrendelések legpontosabban teljesíttetnek.

Kitünő tisztelettel

Torontáli Szőnyeggyár R. T. Raktár
GRÜNBAUM VILMOS, Nagybecskerek.

1038-10,2

Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékok.

Kárpitos műhely.

Első nagybecskereki temetkezési vállalat

K E K S J.

Hunyady (Fő-) utca 619. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek különös figyelmébe ajánlani, hogy temetkezési vállalatomat egészen újonnan rendeztem be, és pedig:

diszes ezüstös üvegkocsi.

8 angyallal szépen diszitve, hozzá alkalmas ezüstös disz-egyenruhával, továbbá

diszes gyermeketemkezési üvegkocsi

ezüsttel gazdagon diszitve, hozzá alkalmas ezüstös kék egyenruha.

Gyönyörű disztemetkezési kocsi

oszlopokkal, gazdagon diszitve, 4 angyallal, továbbá

diszes koszorukocsi stb. stb.

Ravatal felállítása kívánatra a legelegánsabbtól a leg-egyszerűbbig a legpontosabban és a legolcsóbban eszközöltetik.

Továbbá ajánlom régi jó hírnévnek örvendő

butor-raktáramat.

Raktárt tartok mindenféle butorból, tükör és képekből a legfinomabb kivittel és a legolcsóbb áron.

Zászlók a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

J a v í t á s o k

21-14,13

kárpitos és asztalos munkáknál gyorsan és olcsón eszközöltetnek; lakószobák és tüzelhelyiségek tapetirozása elvállaltatik és a legelegánsabban eszközöltetik.

Pontos kiszolgálás.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javító-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulírott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletigazgatóság.

27-x.12

Sz.-v.
2.

300
309
310
317
328
334
341
353
405
447
585
643
645

415
483
632

440
449
500
512
521
531
541
559
607
614
622
636
637
643
909
125
814

K.
08

Jelm.
Megj.
állók pedig a
— 3. Az éjelt
van kitüntetve
közvetített csa
idegen vasutak
vonal menet

MAGYAR BORPINCE

palackborainak főáruháza V. ker., Mérleg-utca 4. szám.
főáruháza VII. ker., Erzsébet-körút 56. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét kitérő palackborainkra felhívni; fehér és vörös asztali borok, ugyszint az ország előkelő és jelentékeny termelőinek fajborai nagy választékban kaphatók. A dörgicsei kegyes tanítórend eredeti töltésű palackozott borainak, ugymint Lonszky Adolf tokaji aszu- és szamorodni borainak főlerakata.

Boraink valódisága és tisztaságáért szavatolunk, miután azok mindig vegyelemzés alá kerülnek.

RADÓ és **TÁRSA** 1006-33

magyar borpince, Budapest, V., Mérleg-utca 4.

Nagy-Becskereken eredeti áron kapható:

Fein Fülöp és Réber Ferenc-nél.

Ház-eladás.

Nagybecskerek városából
való elköltözés végett

két sarokházamat

kedvező feltételek mellett
eladom.

Cim e lap kiadóhivatalában.

1081-X.2

FASZÉN

nagybani eladása!

Van szerencsénk a t. vevő közönség b. tudomására hozni, hogy helyben

faszén-kereskedést

nyitottunk.

Csakis elsőrendű bükkfa-szént tartunk, melyet 1/2 és 1 kgr. csomagokban, ugyszintén zsákokban a legolcsóbb árak mellett díjtalanul házhoz szállítatunk.

Kapható Nagybecskereken:

Lusztig Juliánál Aradáci-ut és Deutsch Mártonnál Tomaseváci-ut.

Midőn ezen vállalatunkra a t. vevő közönség szives támogatását kérjük, maradunk magunkat b. jóindulatába ajánlva, teljes tisztelettel

**Lusztig Julia,
Deutsch Márton.**

1024-2.2

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagynemű nem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorhajóknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

23-10.10

6

huzásra érvényes jótékonycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20%, levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

**visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.**

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a jótékonycélu sorsjáték

kezelősége

IV. ker., Kossuth Lajos-utca I. sz.

Kadelburger L.

N.-Becskerek.

(1007-15.4)